

הטוב", ושלשה הפטות [*] "הוא הפטיב לנו הוא מטיב לנו והוא ייטיב לנו", ושלשה גמלות "הוא גמלנו הוא גמלנו הוא גמלנו": ב (ו) בקבית האבל אומר: ברוך אקה ה' אללהינו מלך העולם האל אבינו מלכנו בורהנו גומלנו קדושנו קדושנו יעקב, המליך פמי (ו) הטוב והמטיב, אל אמרת דין אמרת וכו' (ועין בירחה-דעת סימן שעת):

כח שתיתת הין אחר ברכתה וריניה, ובו ה' סעיפים:

א (א) אחר שסיט ברכתה פמונן מביך (ו) בורה פרי הפטן (כ) ויטעם המברך (ו אם הפטיק בין ברכתה לשיעירה, (ב) עין להפוך סימן רעה שער טו) (ב) יוסדר-בך יטעם ה אחרים. (ד) אם כלם זוקרים לכוס אחד ונתן המברך מפוסד לכוס ריקון שבידם, לא יטעם עד שיטעם הוא, (ה) אבל אם איןם זוקרים לכוסו, יכולם לטעם קדרם שיטעם הוא. (ו) אין אריך המברך לשפוך מפוסד לכוס המבסין אלא אם יבן כוס המבסין (ו) פוגום. (ועין לעיל סימן קרב וסוף סימן רעה): ב (ח) *אחר ששתה כוס של ברכתה פמונן כוס המבסין (ו) פוגום. (ועין לעיל סימן קרב וסוף סימן רעה): ג (ט) יין להתחביב ברכתה אחות מעין (ג) שליש: ג ברכתה אחת מעין (ט) יין להתחביב ברכתה אחות מעין, יש ספק

א פסחים קב וCKER
וחזרה ב קדרן
קמוץ. וטזא
סדים זקניאם שם
לשליל קספין קסן
ג פחת שם ד טור
קספה ר' קווקטוט
קספה ר' בירמא עט
בקאה"ש בקרק ז
בקרכות

באר היטב

רכין שאומר כלני吟 מחר הכל בכלל, אלא אמר אוקנו בני ברית כלנו יפה. קשיש מוקר לשבועות-וכובים מקומות עיינה ציל ביני ברית, ומוקר לעבודות כובבים אינו בכלל ברית, מ"א, ע"ש. וכתחשוף ודראללה ס"י פג הרכבה להגשות עלי רותח שאין לאקו, עין שם: (ו) בפה"ג ואופרים סבר קרunk ע"פ שביתת נבלעה פנוי, שלא למלח ברכתה פין, שער-צקדים, ע"ש: (כ) ויטעם המברך. מצה לגם עמידות גסות מושום חביב פגונה: (ג) שליש. ראם דעתו לשאות עוד לא יברך אקיינו אלא לבסוף, ואם פעה וברוך אקיינו אין אריך לברכ בפחלה פגון שינה בדעתו לשאות עוד, וכן קרא שדרעתו לשאות מז, ראם לאין יש לחש שפנא יתגעל, מ"א: (ה) יין. והוא פין שר משקן. וכפק הוא, דיש לסתומו:

משנה ברורה

כלבו ושל"ה]. יאמר "ונשא ברכתה מאת ה'", קלשון הפטוק יישא ברכתה מאת ה"*. נועגים לו מר בשחת ויום טוב וראש תשרש מגהולי'ו ובחול מגדייל. ויתר דקדוקים שנגנש ברכת-הפטון, עין באליה בפה סימן קפז שהאריך בז"ה: ב (ו) בקבית האבל אומר. בין בשחאותים הוא כלין עמו מברכין (ו) ובין בשחואה עצמו מברך. ואם בעין ליה עשרה או לא' עין בירחה-דעתה סימן שעת ובחרונים שם: (ו) הטוב והמטיב. לפי זה אין אומר ברכת האבל שלוש הפטות ושלוש גמלות*, וכן הוא בבבתריות, ועין בפה ובקבוקים פון:

א (א) אחר שסיטים וכו'. רוזה לומר, כשמברך ברכת-הפטון על כוס, כמברך לעיל סימן קרב, יברך בורה פרי הפטן אחר שסיטים ברכת-הפטון*, (ו) ותנו אפללו אם כבר ברוך על סימן שתתוך קשוניה, שבל מה שאוכל ושותה אשר ברכת-הפטון שערדה עמידה אתרת היא, לפי שברפת-הפטון היא סלוק ולחשים-עדות ולמה שלפניהם: (ב) עין להפוך סימן רעה עניף טו. דוחוז ומברך, ובמלתא דשנית לשערדה אין חוזר ומברך בז"ה: (ג) ואחרי בך יטעם הזרים. שלפניהם שהוא שישחה הרא תחליה: (ד) אם כלם זוקרים. קלשון מגמנס קצת, וכונתו פאלו בתב: וכן אם כלם זוקרים, ורוזה לומר, דילא מבעיא אם יש רק כוס ריקון פגוני זיה נטול ומי שאיינו, ומה גם שפאייזי בפה גומטם שבקמץ איז זיה ונשענה רצוניו או מטריד מאיה זker וראיון אוכל לשועה עוד, ואם בין בדאי מפסיד ברכתו לנמי: * יברך ברכתה אחת מעין שלש. ואם דעתו

שער חצין

בביה וקמ"ש בג' בבח"ט, עין באה"ע סימן קמא ומ"ש בספרו במיחайд ש: [*] [הו] הוא חטיב לבן והוא משבב לנו והוא ייטיב לנו. גן נסחא נערחה לאטרוק אמור הרא שטיב הרא מטיב הרא ייטיב, אך יש מי שטיב לוור הרא מטיב לנו. וכן הוא נומלן, פג' שיריה וזה עבר וחתה, אך מנגנון דקרו טון, כן פטב ברבי. ואגטם במניא ובעיסוי קחבו שאקרים הרא טיב מטיב בטב ספל פאחד כר, וכן לשליל בבח"ט סימן קפז, בכא"ר פטב שם ספל בו לתקדים אז מטיב וכי עיד ה' טלה, וכן ספל טרכלי בשם ספרדים וגב' יונה לאברתחים בשם קא"ש, ואלי יש טס טשו. עין שם, ובצחאותו שלנו פטודרים הוא הטיב הרא פטיב הרא ייטיב לנו, ותבת לנו אקלחו אזי וכן הוא בבח"ט ספער דלאפון, עין שם סימן קרב, וכן פטב בפער אור קרעש על הלוכת ברכות נסח זה מטהמי' של מהרין, וקצת-ורשיטים לפקון מ"עב"ץ איקא ג'ס' נל' במו קשל"ק-שיך:

[ל] אין בבח"ט. עין להפוך בטז' סימן ר' ובקב"ט שם סביה דבר נבמא אכן

באור הילכה

* אחר ששתה כוס של ברכת-הפטון וכו'. עין במשנה ברורה מה שבטהו בשם מגן-אברם ודרוקא שעדתו לשחות פט וכ'': ונראה ששכבה הפטיג-אברם הרא דיטשרך על-ידי-יה לרבר עיר ברכתה ראשונה על שתיה שיטפה אמריך מתקש. ואילו לטטמה לעיל בסימן קפז עיר-הפטון ט: אך באחת ברכתה אקורנים הקבינו שם לרעת אן-הפטיג-הפטון, שפל של לא סלק דעתו מתקאכליה או מטהטה לא נתקטלה בונחה ראשונה אפללו שהה כל היום, וכמו שבטהו במשנה ברורה לעיל, עין שם, ואמ'ין לאורה אין מוקט לדרבי מגן-אברם גם בסעיף זה. אכן לבי מבקמים בזיה, דנה ר' אם שהה ברכתה לא נתפתלה ברכה ראשונה פון שלא הסתי על-כל פנים דעתו, מכל קוקס פאן אם אמר זו נרשי לאששות פון, ובורי על-כל פנים מפסיד ברשותו לא-כילה אקורה של אל-אכילה ישיטה זו, ומ' שבירך לבסוף לאחר אכילה שתתיה שנא לא מוקט כל לזה פון בין שפאייזי בפה גומטם שבקמץ איז זיה ונשענה רצוניו או מטריד מאיה זker וראיון אוכל לשועה עוד, ואם בין בדאי מפסיד ברכתו לנמי: * יברך ברכתה אחת מעין שלש. ואם דעתו

למה שלפניהם: (ב) עין להפוך סימן רעה עניף טו. דוחוז ומברך, ובמלתא דשנית לשערדה אין חוזר ומברך בז"ה. שלפניהם שהוא שישחה הרא תחליה: (ד) אם כלם זוקרים. קלשון מגמנס קצת, וכונתו פאלו בתב: וכן אם כלם זוקרים, ורוזה לומר, דילא מבעיא אם יש רק כוס ריקון פגוני זיה נטול ומי שאיינו, ומה גם שפאייזי בפה גומטם שבקמץ איז זיה ונשענה רצוניו או מטריד מאיה זker וראיון אוכל לשועה עוד, ואם בין בדאי מפסיד ברכתו לנמי: * יברך ברכתה אחת מעין שלש. ואם דעתו

שער חצין

(ב) מגן-אברם ופגן-גבוריים, עין שם: (ה) מבאר פטוקים: (כ) לברוש: (ג) אקורנים: (ד) אקורטיטים:

הלו^ת ברכות ברכת הַמּוֹזֵן סימן קפט קצ

ביאורים ומוספים

(2) ולכתחילה, כתוב השו"ע ל�מן (ס"ר ר"ס"ג) שאסור להפסיק אפילו בשתייה יותר מכדי דבר בין הברכה לאכילה.

[משנ"ב ס"ק ד]

בונדי נוכח לכתחילה שהוא יטעם מקסם⁽³⁾.

(3) ואף שכחוב השו"ע לעיל (ס"י קע ט"ז) שלא ישתה אדם מן הבוט ויתן לתבירו, כתוב החד"ח (אסיפות דיןין ומטעם זה יש נהגים לא ד"ה ואלו) שיתacen שלצורך מצוה שני, ומטעם זה שותה ברכות סי' שמסדר הקידושין טעם מהבוט ואחר כך שותהים ממנו החתן והכללה [וראה ש"כ פמ"ח הע' טט, ובחו"ג שם].

ובשותה זוחוי ערך (או"ח סי' ב') לא הסתכנים שבוצרך מעזה יש להקל, ותירץ את הסתירה בשו"ע, שכן מדובר שלאחר שיטועם מנקה את פי הבוט, ואף שלא החابر הדבר בפירוש סfork השו"ע על האמור לעיל. ובענין מהנוגע העולם שאחר שרשתה המקדש מלא לוגמיו נتون לכל המסתומים לטיעום מאותו הבוט אף بلا קינה, כתוב שם שהוא משומש שידוע להם שאין לו שום חולין [ואף שכטב המשנ"ב לעיל (שם ס"ק לו) בשם הארץ שוגם בידוע שאין לו חולין ערך לקנה את פי הבוט, מ"מ המנהג הוא להקל בה, יעיין שם]. וכן כתוב הבן איש חי (שנה א' פ' בהר אות יג) שטעם המנהג הוא מפני שירודים בני הבית שאין למקרש כל חולין בגופו. [ובטעם הרבר שלא נמנעו באירועה מלשאות שיורי בוט חבירו, ראה בכתביו הגראי"א הענקין (עדות לישראל עמי' קבב) שזה היה מפני העוני].

[משנ"ב שם]

אחר שעיל-כל-פניהם הם זוקקים כלל לנוסח⁽⁴⁾.

(4) ומשמע שכתחילה רשאי המברך להפסיק בין הברכה לשתייה כדי שישתו השומעים מוכס שאנו פגום. אמנם, לענין בעיצעת הפת, כתוב לעיל (ס"י קס"ו ס"ק עט) בשם הט"ז, שאין כדאי שיתן הרצוע לכל אחד מן הפת לפני שהוא עצמו או כל ממנה, שכןון הם ראשאים לאכול מן הפת עד שיאכל ממנה המברך עצמו, שאין הם שרים איסור לאכול לפניו שיטועם המברך, ונחשב הכרבר כהפסיק לכתחילה בין הברכה לאכילה. ובשב"כ (פמ"ח הע' עה) ביאר, שהפסיק לצורך חליקת הפת הוא הפסיק לחינם, שהרי אסור להם לאכול לפניו שיטועם המברך, מה שאין כן להפסיק לצורך מזיגת הבוט יש בה תועלת, שישתו בכלל מוכס שאנו פגום.

[משנ"ב ס"ק ז]

פנסות כל אחד מקרי כוס של ברכה⁽⁵⁾.

(5) ואף שכבות אל נוחשות כוס של ברכה לענין פגימה, הביא הגראן קרלייך (חוט שני שבת ח"ד ע"מ צד) שאין צריך להקפיד שהיא רבייה בכל כוס וכן שאר דין כוס של ברכה, שלא הוחכר כן בפירוש.

[משנ"ב ס"ק ז]

לשפוך מפטוס לכו^תם מעט ק"ט שטעם מפנו כדי לתקן פגימתה⁽⁶⁾. (6) ואף על גב שתתייה כל המסתומים אינה מעכבת, ביאר ל�מן (ס"י רעא ס"ק פג) שמ"מ מזוחה לכתחילה שישתו מוכס שאנו פגום. והשו"ע לעיל (ס"י קפב ס"ז) הביא מחלוקת הפסוקים אם צריך לתקן את פגימת בוטות המסתומים, וכותב המשע"ב שם (ס"ק כו) שהשו"ע כאן סתום בדעת האומרים שעריך לתקן פגימתן.

[משנ"ב ס"ק ח]

וזבקא בשעתו לשთות מ"ד, כדי לא וכי יש להש שפוך יתעכלל⁽⁷⁾. המשן במילאים עמוד 35

[משנ"ב ס"ק ח]

לאכזר "זונשא ברכה מאת ה", פלשו^תן הפסיק "ישא ברכה מאת ה"⁽⁸⁾. נזקדים לומר בשפט וויסטוב וראשיח"ד' מגודול⁽⁹⁾.

(4) וממי שאין לו פנאי, דעת הגרש"ז אוירברך (וتن ברכה, חלק התשובות עמ' יג) שיכל לומר רק עד אל יחסני, אלא שאין ראוי להפסיק את כל הברכות שבמהשך. אולם לענין ברכת האורת, כתוב שם שבכל אופן חבה על האורת לאומרה.

(5) וכן בחול המועד, כתוב הבן איש חי (שנה א' פ' חקת אות יט) שאומרם 'מגודול' [וראה שם שהביא של פ' הסוף יש לומר 'מגודול', גם בפורים ובסעודה מילא, ולפי דבריו כתוב הקפ החחים ס"ק יא] שיש לומר 'מגודול' גם בסעודת חתן ובסעודה סיום].

[משנ"ב שם]

ויתר דקדוקים שבגנשך ברכת-המוון, עין באליה נקה סימן קפז ששהאריך בז'ה⁽¹⁰⁾.

(6) והאוכלים בבית של נכרי, כתוב ל�מן (ס"י קפג ס"ק כו) שאומרם הרחמן הוא ישלח לנו ברכה מロחה בהליךינו ובישיבתנו עד עולם, ואם בעל הסעדה הוא היהודי, יכולם הם לומר הרחמן הוא יברך את בעל הבית הזה, ומתייחס בויה לבעל הסעדה.

[משנ"ב ס"ק א]

ואם בעין לך עשרה או לא⁽¹¹⁾.

(7) ולמעשה, כתוב הבאר הגולה (ו"יד סי' שעט) שאין נהגים להוציא בבית האבל הוספות אלו בברכת המזון, משום שסמכים על דברי התוטס (כתובות ח, ב ד"ה כי) שברכבת אלבים אינה אלא בעשרה, וכן כתוב הגרי"מ טקוטיגנסקי (גשר החיים ח"א פ"ב סי' ב' אות יג), וראה בלקוטי מהרי"ח (סדר ברכת המזון עמ' קכב, ב). מיאדרך, הרבבי יוסט (ו"ד שם) כתוב שבמקומו נהגים לומר נוסח זה ברכבת רבייה, ובשו"ת תשובה מהאהבה (ח"ג סי' תיב על יו"ד סי' שעט) כתוב שרבו הגאנק בעל הנדע ביהודה אמר נסח זה בשעה אבל, וכן מובא בשדי חמד (מערכת אבלות אות קפו) ששמעו שנגנו לאומרו אף ביהידר.

[משנ"ב ס"ק ז]

אן אומר בבית האבל שלוש בטבות ושלש גמלות⁽¹²⁾. (8) ומدين זה שאין אומרים ג' בטבות וג' גמלות בבית האבל, והוכיח הקצתות השלחן (ס"י מו ברה"ש ס"ק ב) שאמרית ג' בטבות וג' גמלות בברכת המזון אינה לעיובא, אולם הפטמ"ג (משב"ז ס"ק א) הסתפק בדרבר.

סימן קצ

שתיית הבין אחר הברכה וידנית

[משנ"ב ס"ק א]

ברוך יבורא פרי גאנפן אחר שפכים ברכת-המוון⁽¹³⁾. (1) ולפני שמברך על הבוט, כתוב בשעה"צ לעיל (ס"י קעד ס"ק נג) שאין נהגים לומר למסובים 'סביר' [וביאר שיתacen שהו משום שכבר נטל רשות קדם שהתחילה לברך ברכבת המזון, ובכל מקום שאין צירף נטילת רשות אין לומר 'סביר'], אך טוב שימתין עד שיגמור הכל לומר יראו את ה" וגוו.

[משנ"ב ס"ק ב]

ובכלמות דשיך לאענזה אין חזר וمبرך בדיעבד⁽¹⁴⁾.

מילואים

הַלְבּוֹת בָּרְבַּת הַפִּזּוֹן סִימָן קְפָד

המשך מעמוד קודם

הוספה, שמיים כשייש אפשרות עדיף לכתילה להבט בוכס, כאמור בוגם.

המברך בשבת על כוס של ברכת המזון ואין לו אוור, הסתפק בשעה"ע לפחות (ס"ר תעוז ס"ק כה) אם מותר לו לומר לנכרי להזדליך את האור כדי שיחיל להסתכל בוכס, לדעה הסופרת שמותר לומר לנכרי לעשות מלאכה האסורה מהתורה לצורך מצוה, וכותב שפוי דעת המתיא שם שובר שיש להחמיר באמירה לנכרי [במלואה גמורה] אפילו לצורך מעשה באותו מקום שאין צורך גדול, בוואי שיש להחמיר בה.

וקן לענין עמידת עיניהם בשעת ברכת המזון כדי לכון ברכתו, צידד המזר וקציעה (כאן) שמי שمبرך על הוכס, צירר להבט בוכס ואין לו לעצום את עיניו [שלא כמו לגבי תפילה שמ"ע, לעיל ס"י צ"ה]. וכן התבאר בדף החמים (ס"ק ל') שמי שאינו מברך על הוכס יעצום את עיניו.

ואולם מי שאינו יודע את נוסח הברכה בעיפר צריך לאומרה מותר סיורו, דעת הגראי קרליין (חות שמי ח"ד פ"ה ס"ק ה) לעמנון קידוש, שאיתו צריך להבט בוכס, משומש שאין ברכת הדעת מהקידוש.

הַלְבּוֹת בָּרְבַּת הַפִּזּוֹן סִימָן קְפָד

המשך מעמוד 178

פרש, שכיוון שרדים שבע אפיקול כשאוכל מעט מעת, מירקי' ישבעה). ובשעה"ע שם (ס"ק י') דין שאפשר שאף לענין חיבר ברכת המזון ואוריותא זעיר שהיה בגדר איכלה, שהרי מלבד ישבעת' צריך שהיה גם יאכלת, ובלא שתהייה אכילת כויתת תוך כדי שיעור אכילה פרט, לא תיחסב כאכלה. וסימן שאלות אם אכל מיטת אחד בכדי אכילת פרט, בהאי חייב לברך מהתורה ומה נפשך.

וקטן שאכל כויתת ביזור מידי אכילת פרט, צידד הגורש' וגוזר (קובץ מבית לוי ח"ה עמ' קא) שיכל לבך [ולענין קטן שאכל פחות מכך], ראה מה שכתבנו ליקמן ס"י קפו ס"ק ד).

ומי שצמא לשותה בשעת הסעודה, כתוב הרמן"א ליקמן (ס"י קצ'ו ס"ד) בשם יש אומרים שאינו חייב בברכת המזון מן התורה אם אין שותה. וכותב החוויא"א (או"ח סי' כח ס"ק ב), שלפי זה מי שהיה עצמא קודם ברכבת המזון ולאחר ברכת המזון שתה [אפיקול לאחר מכן אם עיבבו דבר מלשנות לאלהרין], יתחייב לבך אחר קר מן התורה, כי קודם לכן לא היה מחויריב בברכת המזון אלא מודרבין, והוסיף השונה הלכות (כאן סי' ב), שלפייך יש להיזהר שלא לבוא לידי קר. וראה מה שכתבנו להלן בבהיל' ד"ה בגדות.

לטפק ברכות, ויאכל בחצי ביצה או פחות הרבה משליש ביצה [ולענין פת, שכן לכתילה שיאבל בכוצה, משום הברכה שבירך בחתילה על נטילת הידים]. ולענין השיעור במנין, ראה מה שכתבנו שם, וכן בס"ר סי' ס"ק ב.

ולענין פת סופגנים שנתפחה עד שאין האורירים שבנה מרגשים, כתוב ליקמן (ס"ר סי' ס"ק א) שהאכל מיט ממנה כמותה שהיא, אין מברך, שהרי לפי האמת לא אכל בדעת, אמונם בשעה"ע ליקמן (ס"י תפ"ו ס"ק ז) כתוב, שפת ספוגית שהיא רכה ועשיה כספגו, מושערים אותה כמותה שהיא, וראה מה שכתבנו על המשנ"ב שם (ס"י ר"י ס"ק א וס"ר תפ"ו ס"ק ג).

ולענין כויתת שנעטמק ונתמעט משיעורו, כתוב ליקמן (ס"י ר"י שם) שאין מברכים עליו אלא אם כן חור לשיעורו.

(18) ובגדרי צירוף האכילה לענין חיבר ברכה אחרתה, כתוב ליקמן (ס"י ר"י ס"ק א) שצערך לאכול כל בדעת בכדי אכילת פרט, שאם לא כן אין תחילת האכילה מצטרפת לסופה. והוסיף [בשם הפט"ג], שככל זה הוא רק לענין שיעור כויתת, אבל לענין חיבר ברכות המזון מודאוריתא שנייערו הוא בכדי שבעה, אין צורך לאכול הכל תוך כדי אכילת

הַלְבּוֹת בָּרְבַּת הַפִּזּוֹן סִימָן קְפָה קְפָה

המשך מעמוד 180

[שעה"ע ס"ק א]

ראי אכללו פחות מפקי' שביעה בקנאי ימולח הקasha להוציאו⁽³⁾. (3) ואיפלו אשה שלא אכלה כדי שיעור שביצה, אלא שיעור כויתת בלבד, כתוב בספר בית ברוח (על החוי אודם, בר ג' עמ' קיח) שיכולה להוציא את האיש שאכל פחות מידי שביצה, וכן דעת הגרא"ח קנייבסקי (בירור הלכה מהדורות בכאן), וראה שם מה שכתב לבאר בטעם הדבר שאין דין אשה כדין קטן שאכל פחות מידי שביצה, שנגבות כתוב המשנ"ב להלן (ס"ק ז) להחמיר בדעת.

[בפה"ל ד"ה ומוציאות]

קינוי בגון פאמו' ברכית ותורתה⁽⁴⁾. (4) והחוויא"א (או"ח סי' ב'ח ס"ק ז) הקשה, שכיוון שאין חיבوت בבריתות ותורה אין יכולו להוציא את האנשים שחיובים, וכייד לבאר, שכיוון שמן הדין גם מי שלא יוכל להוציא את חבירו, מעד דין עירובות, ורק שצערך שהוא היה בר חיווב במצוותו זו, לפיכך אם נשים חיבות בברכת המזון מהתורה יכולות הן לבך וגם למור בירית ותורה עברו האבשים, וכל שכן לדעת הטוביים שבריתות ותורה אכן מעכbin אלא מדרבנן [ראה בבהיל' ל' ליקמן סי' קפו ס"ג ד"ה מחוירין].

(1) ווגר, כתוב השוע"ע הרב (ס"א) שהיא חייב בברכת המזון מודאוריתא, משום שנכנס לדת ישראל גולה עליהם ונטפל אליהם נחשב כאחד מהם לכל המצוות הנוהגות בהם, וכיוון שלישראל ניתנה הארץ למשה למסורתה, נתחייב גם הוא במצוות זו כאילו ניתנה הארץ לו, מה שאין כן נשים שנשחבות כעם בפני עצמה. והגרח"פ שנינרג (חדושי בתרוא) ביאר, שגר חייב ברכות המזון מודאוריתא, משום שאף הוא מצאצאי של אברהם אבינו שהוא לו חלק בארץ [וראה במשנ"ב ליל (ס"י ג' סי' ב) שהביא בעין וזה לענין אם גור יכול להיות שליח ציבורי].

[משנ"ב ס"ק ג]

נקטנו דאין מוציאות את קאחים שאללו כדי שביעה⁽⁵⁾.

(2) ומובואר, שאף שיש ספק אם מחויבות זו מן התורה, מ"מ אין יכולות להוציא את האנשים המחויבים מן התורה בתורת ווראי. ואף שכתב לעיל (ס"י קפ"ר סי' יז) שמי שمبرך ברכות המזון שנית מטעם מוציא אחרים שאכלו כדי שביצה המחויבים ברכות המזון בתורת ווראי, ביאר הגרח"פ שיינברג (חדושי בתרוא) שם יש חיוב וודאי והספק הוא אם נפטר, מה שאין כן כאן שעטם החוב הוא בספק.

